

● SODOBNA DRUŽBENA PREHRANA V LJUBLJANI

»KOLINSKA« BO GRADILA

Družbena prehrana na delovnem mestu ali zunaj »domačih« gospodinjstev postaja vedno pomembnejši dejavnik ne samo z ozko prehranbenega vidika, ampak tudi svojimi ekonomskimi, zdravstvenimi in higienskimi učinki na človeško zdravje. Sedanje in bodoče potrebe po družbeni prehrani v ljubljanski regiji, sodobna spoznanja in tehnološke možnosti priprave večjega števila obrokov v centralnem obratu nas navajajo na pravilnost odločitve glede gradnje takega obrata za pripravo jedi. Obrat naj bi s svojimi zmogljivostmi oskrboval veliko število delovnih organizacij, šol, domov za ostarele občane, dijaških in študentskih domov ter druge porabnike.

Razlogi za takšno odločitev so kvalitetni, ekonomski in sociološki.

Pod kvaliteto pojmuemo: — prilagoditev družbene prehrane različnim skupinam

potrošnikov glede na njihove potrebe, težino dela v delovnih organizacijah, VVZ, šolah, dijaških in študentskih domovih in domovih za ostarele; — izbor ustrezne tehnologije,

ki omogoča pripravo kar najhitrejšega izbora jedi brez kemičnih načinov konzerviranja, ob večji ohranitvi njihovih prehranbenih in bioloških značilnosti, njihovega tipičnega okusa, barve in vonja;

— prehranbena in biološka dognanost jedilnikov za vsako skupino potrošnikov;

— možnost za pripravo dietnih jedilnikov;

— priprava hrane po najvišjih higienskih merilih in

— zagotovitev izbora jedi v vsakem letnem času.

Ekonomski razlogi:

— večja kvaliteta raven surovin in polizdelkov ob nižjih cenah kot pri klasični pripravi;

— nižji proizvodni stroški;

— širok izbor kompletnih obrokov jedi;

— zmanjšanje stroškov za skladiščenje surovin in polizdelkov;

— zmanjšanje stroškov pri prostorih in opremi za pripravo hrane;

— zmanjšanje stroškov za potrebno število delavcev in

— povečanje produktivnosti dela.

Sociološki razlogi:

— ob upoštevanju vseh že kvalitativnih dejavnikov je potrebno in možno upoštevati prehranbene navade potrošnikov;

— spričo potrebe se družbena prehrana po sodobnih konceptih ne omejuje le na tople in hladne malice, ampak nudi celotno oskrbo;

— razbremenitev zaposlenih žensk glede priprave obrokov v gospodinjstvih.

Zaradi vsega navedenega in tržnega potenciala v Ljubljani smo se odločili s podporo družbenopolitične skupnosti za gradnjo centralnega obrata pripravljene in polpripravljene hrane.

Ustanovitelj obrata je HP Kolinska, ki je odstopila zemljišče na Šmartinski cesti 50.

Centralni obrat pripravljene in polpripravljene hrane vključuje v svoj proizvodni program tople jedi, hladne jedi in polpripravljene jedi.

Tople jedi so eno — ali več porcijske, zapakirane v posodice iz aluminijaste folije. Proizvodni program opredeljuje tople jedi kot srednje — in visokokalorične, ki jih zaužijemo za malico, kosilo in večerjo. Obroki so eno-, dvo- ali trikomponentni.

Dnevna zmogljivost obrata bo 8.000 obrokov dnevno. Na razdelilna mesta ali relejne kuhinje bomo dobavljali jedi, tople 56 stopinj Celzija, ohlajene ali zamrznjene.

Hladne jedi so enokomponentni obroki, ki se zavžijejo

hladni. Ne glede na predhodno tehnološko obdelavo so manjkalične (od 250 do 500 kalorij) in so samostojni obroki ali komponente k toplim obrokom (poobedki). Proizvodni program opredeljuje 60.000 samostojnih obrokov dnevno in poobedek. Na izbiro bodo sendviči z izbiro glede na namaze, izdelki iz testa, slaščice in solate. Hladni obroki bodo zapakirani v posodice iz plastične folije.

Polpripravljene so jedi, ki jih z dodatno — finalno obdelavo uporabljamo za izdelavo pripravljene jedi in so tehnološko obdelane do najvišje stopnje, ki je še dopustna glede na surovinski sestav.

S primerno organizacijo razdeljevalnih in relejnih kuhinj na mestu potrošnje bomo z družbeno prehrano prehranjevali velik del delavcev v delovnih organizacijah, otrok v vrtcih in šolah, dijakov in študentov ter ostarelih v domovih. Del izdelkov pa bo na ponudbo domačim gospodinjstvom.

dipl. inž. IVO MUŠIČ

IZ GLASIL OZD

Včasih mi je kar žal, da ni Sava iz Kranja v naši občini. Glasilo te delovne organizacije prihaja poleg PTT novic — v naše uredništvo najbolj redno. Priznam pa, da v tem glasilu sedaj že z radovednostjo pričakujem tudi prispevke iz TOZD, ki so res v naši občini. Morda ne bo treba več dolgo čakati? Ali pa je potrebno tudi takale spodbudnost?

Zanimivo rešitev približanja delavcem, ki ga prav zaradi jezikovnih ovir doslej nismo imeli za svojega, najdemo v glasilu SGP Pionir. Ker je pretežna večina zaposlenih delavcev iz drugih republik in imajo s slovenščino vsak v začetku obilo težav, so se odločili za dvojezični bilten. To je menda eden prvih tovarniških listov, ki je ubral tako pot.

Moja pešpot iz Zgornjega Kašlja na Triglav je nadaljevanka Pavla Holozana, člana PD Saturnus. Zelo zanimivo in tekoče je pisana in škoda, da jo lahko spremlja le ožji krog bralcev.

Rekreacija delavcev postaja iz dneva v dan pomembnejša. Zato si prizadevamo spodbuditi čim večje število zaposlenih k vsaj občasni, če že ne redni vadbi. Kot pravijo v Javnih skladiščih, možnosti za sodelovanje v rekreativni dejavnosti niso več odvisne od materialne možnosti posameznika, saj vsi ustvarjamo družbena sredstva za rekreacijo. Prikupni dvostranski urnik v njihovem glasilu obvešča delavce o možnosti rekreiranja. V Blagovno-transportnem centru posvečajo »trimanju« veliko pozornosti.

Kako omogočiti delavcem v Amari (Gradisovo delovišče v Iraku) samoupravo? se sprašujejo v Gradisu. Menijo, da bo izredno težko in zapleteno obveščanje na relaciji TOZD in OZD do gradbišča v Iraku in nazaj, iščejo in tudi ugotavljajo pa več možnih rešitev. Oddaljenost od matične organizacije pač ne sme biti razlog, da delavci izgubljajo stik z njo.

Gradis sodi med 30 najuspešnejših delovnih organizacij v lanskem letu in med osem OZD, ki se že drugo leto pojavljajo med organizacijami z najugodnejšimi rezultati poslovanja. Uspeh kolektiva je, kot pravijo, v največji meri odvisen od uspešnosti in sposobnosti njegovih članov, ne pa od zunanjih dejavnikov.

O tem, kaj vse se dogaja našim voznikom na tujem, beremo v glasilu Intereurope. Malodane kriminalka, bi lahko rekli tekstu, zapisanemu po pripovedi voznika težkega kamiona, ki dan za dnem prevaža različno blago po vseh evropskih cestah. Ortopali so ga, nanj streljali, prave pomoči pa ni bil deležen nikjer. Še celo pri nas ne!?

V Saturnusu so 10. novembra delavci z referendumom sprejeli nove samoupravne splošne akte. Pri tem so še posebno opozorili, da vsebina novih aktov ni povzetek sedanje stopnje samoupravljanja in družbenoekonomskih odnosov, temveč izhaja iz doseženega, opredeljuje nove okvire ter določa smeri njihovega nadaljnjega razvoja.

Podjetje za urejanje stavbnih zemljišč Bežigrad-Moste, Soseska, praznuje v tem mesecu 10. obletnico svojega obstoja. Začetki sicer segajo že tja v leto 1965, a na predlog občinske skupščine Bežigrad in ob soglasju delavskega sveta Stanovanjskega podjetja Bežigrad-Moste je iz sektorja za urejanje stavbnih zemljišč nastala nova delovna organizacija ki skrbi za normalen in skladen razvoj stanovanjske, industrijske, poslovne in druge gradnje.

● MESTO LJUBLJANA RABI

STADION TEHNIČNE KULTURE

Initiativa iz Most je stara že leta. Opušteni predlogi. Med sedanjimi je najzanimivejši Zeleni gaj v KS Zalog. Posebna komisija naj pripravi končni predlog in program

Pisali smo že, da je prizadevno AMD Moste pred časom sprožilo iniciativo za gradnjo stadiona tehnične kulture. Pred časom moramo razumeti na leta. Družbeni dom ob Jana Husa ulici na Kodeljevem še ni bil zgrajen, ko se je vodstvo AMD Moste že zavedalo pohoda motorizacije — tudi z nevspešnimi atributi vred. Ni naš namen iskati vzroke za zamujanje ali opuščanje lokacijskih možnosti v Sneberjah, na Fužinah, v Zadobrovi, na Vevčah... Z leti so rastle in se širile potrebe in zahteve, a tudi ožili so se lokacijski izhodi. Zadnji predlog Zeleni gaj ob sotočju Save in Ljubljanice v KS Zalog je še vedno blizu za vso Ljubljano pa spet toliko zunaj nje in predvsem dovolj velik (od 38 do 52 ha), da je postal zanimiv za več interesentov.

AMD Moste je doslej za to lokacijo že dobilo soglasje vseh pristojnih dejavnikov v občini in zbralo zadostna soglasja za izdajo odločbe o lokacijski informaciji (LUZ), na osnovi katere bo začelo zbirati tudi soglasja za izdajo lokacijske dokumentacije. V tem času pa se je pojavila tudi iniciativa v SML. Na sestankih več zainteresiranih partnerjev so seveda obravnavali tudi druge lokacije (Topole Menteš, Barje, Skaručna), potrdili opustitev lokacije pri Mengšu in sklenili dati prednost Zelenemu gaju. Posebna komisija naj pripravi predlog finančnega načrta za prvo fazo gradnje, ki naj z najširših aspektov predvidi predvsem potrebe avto šole, omogočene pa naj bodo kasnejše etape dograditve za vsa druga področja tehnične kulture v Ljubljani. Posebno skrb naj posveti komisija tudi cestni povezavi projekta z Zalogo in Zadobrovo.

AMD Moste se seveda vključuje v ta širše zasnovana prizadevanja Ljubljane ter prevzema tudi nadaljnje naloge in obveznosti, da na vzhodnem robu mesta zraste stadion, ki naj najprej razbremeni ljubljanske ceste, nato pa postopoma omogoči druge vzgojno-učne, športne in rekreacijske površine ter spremljajoče objekte za potrebe tehnične kulture. Ne nazadnje naj bi na tem stadionu dobila primerne prostore tudi izpitna komisija za voznike motornih vozil.

Pri tem gre tudi za delno spremembo ljubljanskega urbanističnega plana. Spremembe so možne vsake štiri leta in ker je prav letošnje leto četrto leto, se pojavlja torej tudi čas kot dejavnik, ki naj omogoči začetek del v prihodnjem letu. Če bodo to pravočasno uvidele tudi občinske in mestna skupščina skozi svoje proračune, bo gradbeni odbor, ki naj zaživi na osnovi predloga o etapni gradnji stadiona, lahko vse pripravil za pravočasni začetek del.

Čas hiti. Lokacija v Zelenem gaju čaka. Področje tehnične kulture tudi. Potrebe mesta so tu. Zahteve tudi. Zavijajmo rokave in poskrbimo, da bomo tudi za tehnično kulturo čimprej lahko rekli: Vredno je bilo truda. Rešili smo tudi ta problem.

AM

Kje bo novi obrat »Kolinske«?

V Kolinski se že dalj časa pripravljajo na dokončno prenehanje proizvodnje TOZD Kemin. Stara tovarna želatine res ne sodi več v gosto naseljeno mestno območje, saj preveč onesnažuje ozračje. Že nekaj let zato ne vlagajo več sredstev za kakršnokoli obnovo starega objekta, saj nameravajo večino zgradb podreti. Zato je njihova zdajšnja zunanja podoba precej neugledna (glej sliko). Na tem mestu bodo zgradili centralni obrat polpripravljenih in pripravljene jedi, ki bo izrednega pomena za širše ljubljansko območje. Predvidevajo, da bo TOZD Kemin obratoval vsaj še do konca tega leta in bi z gradnjo novega objekta začeli v naslednjem letu.

DUŠAN JEŽ